

PSK.9020.20.5.2024

Stalowa Wola, 12.02.2024 r.

Ocena obszarowa jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie gminy Radomyśl nad Sanem w 2023 roku

Działając na podstawie art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (Dz. U. z 2023 r. poz. 338, z późn. zm.), art. 12 ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz. U. z 2023 r. poz. 537, z późn. zm.) oraz § 23 ust. 1, ust. 2, ust. 3 pkt 2, ust. 4 pkt 1 i ust. 5 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294), Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Stalowej Woli dokonał obszarowej oceny jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi oraz szacowania ryzyka zdrowotnego konsumentów związanego ze spożyciem wody na terenie gminy Radomyśl nad Sanem, za rok 2023.

Mieszkańcy gminy Radomyśl nad Sanem zaopatrywani są w wodę przeznaczoną do spożycia przez dwa wodociągi sieciowe. Są to wodociągi dla gminy Radomyśl nad Sanem: ujęcie wody w Radomyślu nad Sanem oraz ujęcie wody w Chwałowicach.

Producentem wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, dostarczanej na teren gminy Radomyśl nad Sanem jest Gmina Radomyśl nad Sanem, ul. Rynek Duży 7, 37-455 Radomyśl nad Sanem, która jest jednocześnie odpowiedzialna za jakość wody w ww. wodociągach.

Podstawę przedmiotowych wodociągów sieciowych stanowią ujęcia wód podziemnych. Wodociąg dla gminy Radomyśl nad Sanem, ujęcie wody w Radomyślu nad Sanem zasilany jest przez dwie studnie głębinowe, natomiast wodociąg dla gminy Radomyśl nad Sanem, ujęcie wody w Chwałowicach zasilany jest przez trzy studnie głębinowe. Stan sanitarny wszystkich studni, stacji uzdatniania wody oraz urządzeń do uzdatniania wody nie budził zastrzeżeń. W 2023 r. przeprowadzono rozbudowę:

1. Stacji Uzdatniania Wody w Radomyślu nad Sanem, ujęcie w Radomyślu nad Sanem, tj.:
 - zwiększono ilość filtrów o 2 nowe filtry I^o i 2 nowe filtry II°,
 - zamontowano nowa dmuchawę powietrza,
 - dobudowano aerator (mieszacz dynamiczny) o objętości 1120 l,
 - zamontowano nową sprężarkę o wydajności 320 l/min,
 - zamontowano nowe pompki membranowe dozujące wodorotlenek sodu i nadmanganian potasu do nowo wybudowanego zbiornika reakcji,
 - wybudowano nowy 2-komorowy żelbetowy zbiornik reakcji o objętości 300 m³,
 - wybudowano 3 nowe stalowe zbiorniki na wodę uzdatnioną o pojemności 50 m³ każdy,
 - wykonane zostały niezbędne rurociągi między obiektami oraz instalacje elektryczne i pneumatyczne.
2. Stacji Uzdatniania Wody w Radomyślu nad Sanem, ujęcie w Chwałowicach, tj.:
 - wybudowano nowy budynek technologiczny, w którym zlokalizowano 4 nowe filtry oraz rozdzielnię elektryczną,
 - zmieniono układ filtracji na II stopniowy (4 istniejące filtry – I^o, 4 nowe filtry – II°),
 - na istniejących filtrach rurociągi PVC zostały zmienione na stalowe (stal nierdzewna), wszystkie przepustnice zostały wymienione na pneumatyczne,

- zamontowano nową sprężarkę o wydajności 320 l/min,
- wybudowano nowy 2-komorowy żelbetowy zbiornik reakcji o objętości 60 m³,
- wybudowano nowy żelbetowy zbiornik na wodę uzdatnioną o pojemności 350 m³,
- wykonane zostały niezbędne rurociągi między obiektami oraz instalacje elektryczne i pneumatyczne.

W tabeli poniżej przedstawiono dane dot. przedmiotowych wodociągów:

Wodociąg	Wielkość produkcji [m ³ /d]	Liczba ludności zaopatrywanej w wodę	Zaopatrywane miejscowości	Sposób uzdatniania/ dezynfekcja	Ocena jakości wody na koniec 2022 r.
Wodociąg dla gminy Radomyśl nad Sanem, ujęcie wody w Radomyślu nad Sanem	387,68	4081	Radomyśl nad Sanem, Żabno, Wola Rzeczycka, Kępa Rzeczycka, Dąbrowa Rzeczycka, Rzeczyca Okrągła, Rzeczyca Długa, Musików, Goliszowiec (gm. Zaklików)	Napowietrzanie, redukcja Fe i Mn, korekta pH, dezynfekcja podchlorynem sodu (okresowa dezynfekcja)	Przydatna do spożycia
Wodociąg dla gminy Radomyśl nad Sanem, ujęcie wody w Chwałowicach	272,32	3008	Chwałowice, Witkowice, Dąbrówka Pniowska, Antoniów, Orzechów, Pniów, Czekaj Pniowski Nowiny	Napowietrzanie, redukcja Fe i Mn, korekta pH, dezynfekcja podchlorynem sodu (okresowa dezynfekcja)	Przydatna do spożycia

W ramach nadzoru sanitarnego, prowadzonego przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Stalowej Woli oraz wewnętrznej kontroli jakości wody, prowadzonej przez Gminę Radomyśl nad Sanem, w 2023 r. pobrano z obszaru zaopatrywanego przez przedmiotowe wodociągi 14 próbek wody do badań laboratoryjnych w zakresie parametrów grupy A, 4 próbki w zakresie parametrów grupy B oraz 1 próbkę w zakresie wstępnego monitoringu substancji promieniotwórczych, zgodnie z określoną w obowiązujących przepisach częstotliwością. Ponadto, pobrano do badań 7 próbek kontrolnych, poza harmonogramem pobierania próbek wody (próbki pobrane w trakcie prowadzonych działań naprawczych).

W zakresie wymagań mikrobiologicznych, organoleptycznych i fizykochemicznych oraz chemicznych wykonane były oznaczenia wymienione w załączniku nr 2, natomiast w zakresie monitoringu substancji promieniotwórczych oznaczenia wymienione w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294).

Kontrola wewnętrzna jakości wody dostarczanej konsumentom z wodociągów na terenie gminy Radomyśl nad Sanem, prowadzona przez producenta wody, wykonywana była zgodnie z harmonogramami pobierania próbek wody, zatwierdzonymi przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Stalowej Woli.

W lipcu Gmina Radomyśl nad Sanem przedłożyła sprawozdania z badań próbek wody, pobranych w dniach 28.06.2023 r. i 07.07.2023 r. z wodociągu dla gminy Radomyśl nad Sanem, ujęcie wody w Radomyślu nad Sanem. Przeprowadzona analiza sprawozdania z badań próbki wody, pobranej w dniu 28.06.2023 r. wykazała, iż jakość wody pod względem mikrobiologicznym nie odpowiadała wymogom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294), z uwagi na ponadnormatywny wzrost ogólnej liczby mikroorganizmów w temp. 22±2° C po 72 h. Sprawozdanie z badań próbki wody, pobranej po

działaniach naprawczych w dniu 07.07.2023 r. potwierdziło, iż jakość wody, pod względem mikrobiologicznym w badanym zakresie, odpowiadała wymogom obowiązującego rozporządzenia.

Ponadto, we wrześniu Gmina Radomyśl nad Sanem wraz z kwestionowanym sprawozdaniem z badań próbki wody, pobranej w dniu 31.08.2023 r., w którym stwierdzono przekroczenia parametrów żelaza i manganu, przedłożyła raport z dodatkowego badania próbki wody pobranej w dniu 08.09.2023 r. potwierdzający, iż jakość wody w zakresie żelaza oraz manganu odpowiadała wymogom określonym w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294).

Natomiast, po stwierdzeniu przekroczenia dopuszczalnego zakresu wartości trichlorometanu w próbce wody, pobranej w ramach nadzoru sanitarnego w dniu 18.09.2023 r., PPIS w Stalowej Woli wszczął z urzędu postępowanie w przedmiotowej sprawie oraz zobowiązał Gminę Radomyśl nad Sanem do podjęcia działań naprawczych, mających na celu przywrócenie należytej jakości wody, w zakresie ww. parametru. Producent wody podjął szybkie działania naprawcze (intensywne płukanie sieci wodociągowej, przyłącza i sieci wodociągowej budynku) i doprowadził jakość wody do obowiązujących wymagań, co potwierdziło sprawozdanie z badań próbki wody pobranej w ramach kontroli wewnętrznej w dniu 13.10.2023 r.

W jednej próbce wody, pobranej w ramach kontroli wewnętrznej w dniu 11.08.2023 r. z wodociągu dla gminy Radomyśl nad Sanem, ujęcie wody w Chwałowicach stwierdzono przekroczenie dopuszczalnego zakresu wartości żelaza. Gmina Radomyśl nad Sanem wraz z kwestionowanym wynikiem badań wody przedłożyła sprawozdanie z dodatkowego badania próbki wody, pobranej w dniu 18.08.2023 r., które wykazało, iż jakość wody pod względem fizykochemicznym w badanym zakresie odpowiadała wymogom, określonym w obowiązującym rozporządzeniu.

Bakterie oznaczane w temperaturze 22°C to z reguły naturalne organizmy występujące w wodach czy glebie. Przyjmuje się, że jeśli występują licznie wówczas są wskaźnikiem zanieczyszczenia organicznego. Są to organizmy bardzo rozpowszechnione i rozkładają martwą materię organiczną. Bakterie te rozwijają się głównie na filtrach tworząc tzw. błonę biologiczną. Ale jeśli określone wskaźniki przedostaną się przez filtry wówczas mogą rozwijać się tam gdzie mają pożywkę – czyli na sieci wodociągowej, w zbiornikach wody czystej. Stąd tak ważne jest maksymalne uzdatnianie wody wodociągowej – co wpływa bezpośrednio na tzw. stabilność biologiczną wody.

Mangan podobnie jak żelazo jest jednym z najbardziej rozpowszechnionych metali w skorupie ziemskiej i wodach naturalnych. Pochodzi z resztek roślinnych, z gleby oraz zanieczyszczeń, głównie przemysłowych. Zwiększona zawartość manganu nie stwarza zagrożenia dla zdrowia ludzi. Wyższe wartości stężenia mogą prowadzić do niepożądanych zmian właściwości organoleptycznych wody. Ze względu na wzrost barwy i mętności oraz metaliczny posmak może budzić uzasadnione zastrzeżenia konsumentów. Ponadto woda, w której stężenie manganu przekracza dopuszczalne normy, może być powodem problemów w eksploatacji sieci wodociągowej, sprzyając wytrącaniu się osadów (czarnych, mazistych). Osady te mogą sprzyjać rozwojowi bakterii powodując wtórne zanieczyszczenie wody. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami zawartość manganu w wodzie nie powinna przekraczać 50 µg/l.

Żelazo w wodzie może pochodzić z gruntu, ze ścieków przemysłowych, jak też z korozji rur i zbiorników. Jest niezbędnym pierwiastkiem w żywieniu człowieka jako składnik krwiotwórczy, a codzienne zapotrzebowanie jest zależne od płci, wieku, stanu fizjologicznego oraz przyswajalności żelaza i waha się w przedziale od 10 – 50 mg. Żelazo sprzyja również wzrostowi „bakterii żelazowych”, które czerpią energię utleniania jonów żelazawych do żelazowych i w wyniku tego procesu wewnątrz rur osadza się szlamowata wyściółka. Biorąc pod uwagę pogorszenie się własności organoleptycznych wody i wynikającą z tego

możliwość brudzenia bielizny i urządzeń sanitarnych, nadmiar związków żelaza należy usuwać. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami zawartość żelaza w wodzie nie powinna przekraczać 200 µg/l.

Trichlorometan (chloroform) należy do grupy związków trihalometanów (THM-y), które powstają w wodzie do picia głównie na skutek reakcji chloru z naturalnie występującymi składnikami organicznymi i znajdującymi się w wodzie bromkami. Spośród związków należących do tej grupy, w wodzie najczęściej stwierdza się obecność chloroformu, o stężeniu sporadycznie sięgającym nawet kilkuset mikrogramów na litr. W wyniku wprowadzenia chloroformu drogą doustną, w organizmie może powstać kilka czynnych przejściowych metabolitów. Długotrwałe narażenie na dużą dawkę może w konsekwencji powodować zmiany w wątrobie, nerkach i tarczycy. Zgodnie z obecnie obowiązującymi przepisami zawartość chloroformu w wodzie do spożycia nie powinna przekraczać 0,03 mg/l.

Na terenie gminy Radomyśl nad Sanem dwa obiekty: Hotel Dwór Galicja, Ogród Brandwica oraz dwa gospodarstwa domowe zaopatrywane są w wodę z wodociągu dla gminy Pysznicza, ujęcie wody w Pyszniczy, której jakość na koniec 2023 r. spełniała wymagania rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. poz. 2294).

W 2023 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Stalowej Woli nie uzyskał zgłoszeń dotyczących reakcji niepożądanych związanych ze spożyciem wody na danym obszarze.

Biorąc pod uwagę wszystkie wyniki badań wody przeznaczonej do spożycia, wykonanych w 2023 r., dostarczanej mieszkańcom gminy Radomyśl nad Sanem oraz mając na względzie, że stwierdzone przekroczenia nie stanowiły zagrożenia dla zdrowia, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Stalowej Woli stwierdza, że w 2023 roku **mieszkańcy gminy Radomyśl nad Sanem, korzystający z wody dostarczanej z wodociągów dla gminy Radomyśl nad Sanem: ujęcie wody w Radomyślu nad Sanem oraz ujęcie wody w Chwałowicach, spożywali wodę dobrej jakości**, ocenioną na koniec 2023 r. jako przydatną do spożycia przez ludzi, tzn.: bezpieczną dla zdrowia ludzkiego, wolną od mikroorganizmów chorobotwórczych i pasożytów w liczbie stanowiącej potencjalne zagrożenie dla zdrowia ludzkiego oraz od substancji chemicznych w ilościach zagrażających zdrowiu.

Niniejszą obszarową ocenę jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Stalowej Woli wydał celem poinformowania konsumentów.

PANSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Stalowej Woli
lek. med. Stanisław Pieprzny

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Radomyśl nad Sanem,
ul. Rynek Duży 7, 37-455 Radomyśl nad Sanem,
 2. a/a.
- DG